

Anmeldelse

Pårørende på tværs – pårørende som deltagere i det tværprofessionelle samarbejde

Hanne Gullestrup og Maja Rosendahl Avnbøg. Munksgaard, 2016.

Det var med stor interesse, at jeg gik i gang med at læse denne bog, der efter min mening er en tiltrængt bog om samarbejde mellem pårørende og professionelle i den offentlige sektor. I forordet kan man læse, at afsættet for bogen var konsulent og foredragsholder Hanne Gullestrups personlige erfaringer med det at være pårørende, men at bogen i samarbejde med ejeren af E-skribenten Maja Rosendahl Avnbøg hurtigt udviklede sig til at være mere omfattende. Og det må siges at være rigtigt - dels fordi indholdet om pårørende er baseret på multiple undersøgelser og dermed er af generel karakter, og dels fordi den i lige så høj grad handler om velfærdssystemer, læring, tværprofessionalisme og innovation, som den handler om pårørende.

Bogen er rettet direkte til uddannelsessøgende inden for velfærdsprofessionerne og sigter på ”at skabe et fælles sprog på tværs af professionerne” (s. 29). Af denne grund er selve udarbejdelsen af bogen foregået i samarbejde med et tværprofessionelt team bestående af undervisere fra områderne socialpædagogik, ergoterapi, sygepleje, fysioterapi og socialrådgivning.

Bogen er delt op i sektioner, der afspejler bogens ærinder. Efter en indledning med tips til underviser og gennemgang af bogens læringsmål introducerer første del ”Om velfærdssystem og hverdagssystem” bogens begreber for derefter at beskrive kendetegnene ved den velfærdsstatslige kontekst, hvor professionelle arbejder og møder pårørende. En hovedpointe her er, at der aktuelt foregår en opgaveglidning fra de professionelle i velfærdssystemet til de pårørende i hverdagssystemet.

Anden del ”Om pårørende” kommer rundt om mange forskellige facetter ved det at være pårørende, herunder sorgreaktioner, relationer mellem borger og pårørende, velfærdssystemets syn på pårørende og støtte til pårørende. Tredje del ”Udfordringer og muligheder i tværprofessionelt samarbejde” problematiserer velfærdsstrategien og dens konsekvenser for samarbejde henover professioner og organisationer, men kigger også på muligheder for bedre samarbejde ved at zoome ind på de respektive professioners selvstændige bidrag og introducerer modeller til tværprofessionelt samarbejde og kommunikation.

Bogens sidste og fjerde del ”Om innovation” er særligt optaget af velfærdsteknologiens både negative og positive indflydelse på såvel pårørende som det tværprofessionelle samarbejde.

Bogen er gennemgående udstyret med både illustrationer, empiriske eksempler, cases, diskussionsoplæg til gruppearbejde, refleksionsoplæg til individuelle øvelser og undervisning i plenum. Desuden introduceres alle kapitler med en oversigt over, hvad kapitlet drejer sig om, og afsluttes med en oversigt over de læringsmål, som kapitlet har rundet.

Jeg oplevede bogen som overskuelig og systematisk opbygget. Dette kan også siges at være højst nødvendigt, da dens hensigt af naturlige grunde er dobbelt. Som bogens undertitel ”Pårørende som deltagere i tværprofessionelt samarbejde” indikerer, drejer det sig jo både om pårørende OG de professionelle (og den kontekst hvori deres roller konstitueres). Og det er jo faktisk en vældig stor og kompleks sag.

Jeg kan forestille mig, at bogen er anvendelig i undervisning på professionshøjskolerne, da den gør læringsudbyttet specifikke. Og forfatterne sigter på det tværprofessionelle tema på uddannelserne (tidligere modul 5). Dette meget afgrænsede fokus kan være fordelagtigt, men har også den konsekvens, at andre professioners (eksempelvis lægeprofessionen) relation til pårørende ikke belyses.

Selvom forfatterne ekspliciterer deres videnskabsteoretiske ståsted som eklektisk, finder jeg til tider bogens teoretiske brug lidt tynd og hjemmestrikket (særligt brugen af Habermas, s. 44). Men når det er sagt, vil jeg alligevel fremhæve, at pointen med at bruge deres egne begreber *velfærdssystem og hverdagssystem* er ganske klar og anvendelig i et læringsperspektiv. Og alene det, at der er en aktuell lærebog som omhandler pårørendesamarbejde som en sag i sig selv, synes jeg er højst relevant og tiltrængt. Forhåbentligt kommer det fremtidens pårørende og professionelle til gode.

Anmelder: Camilla Bernild, sygeplejerske, cand.mag., ph.d. stipendiat.